

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Aika 11.06.2020, klo 17:01 - 21:10

Paikka Yhteys Teams-ohjelman kautta

Käsitellyt asiat

- § 69 **Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- § 70 **Pöytäkirjan tarkastus**
- § 71 **Viranhaltijoiden päätökset tiedoksi/sivistysjohtaja**
- § 72 **Viranhaltijoiden päätösten otto-oikeus**
- § 73 **Ilmoitusasiat ja viranhaltijoiden päätökset tiedoksi**
- § 74 **Ristiinan koulukeskuksen kehittämisen hankesuunnitelma**
- § 75 **Sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueen toimintasäntö 1.7.2020 alkaen, kasvatus- ja opetuslautakunta**
- § 76 **Sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueen kokousajat 1.8.2020 - 31.1.2021 /kasvatus- ja opetuslautakunta**
- § 77 **Eron myöntäminen Tea-Tuulia Roosille kasvatus- ja opetuslautakunnan varajäsenyydestä ja uuden varajäsenen valitseminen**
- § 78 **Varhaiskasvatuksen toiminnan arviointi**
- § 79 **Perusopetuksen opetussuunnitelman arviointiosuuden uudistetut perusteet ja niihin liittyvä kuntakohtainen täydennys**
- § 80 **Kaupunginhallituksen lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi oppivelvollisuuslaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi**
- § 81 **Valtuustoaloite uskonnonvapauden vahvistamisesta mikkeliiläisissä kouluissa ja päiväkodeissa**
- § 82 **Valtuustoaloite: Joustavuutta koulukyyteihin**
- § 83 **Oikaisuvaatimus Lähemäen iltapäivätoimintaryhmään valinnasta**
- § 84 **Mikkelin kaupungin talous- ja tulevaisuusohjelma, TATU 2023**
- § 85 **Muut asiat**

Lisäpykälät

- § 86 **Esitys yksityisten päiväkotien varhaiskasvatuksen enimmäismaksun muuttamisesta ensimmäisen ja toisen lapsen osalta**

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Saapuvilla olleet jäsenet

Taina Harmoinen, puheenjohtaja
Petri Tikkanen, 1. varapuheenjohtaja
Eero Aho
Hanne Vainio
Janne Strengell, poistui 21:08
Jenni Kolmisoppi, saapui 18:55
Juha Hakkarainen
Kirsi Pokkinen
Vesa Nessling
Heidi Särkkä, varajäsen

Muut saapuvilla olleet

Tanja Koistinen, toimistosihiteeri, sihteeri
Seija Manninen, kasvatus- ja opetusjohtaja
Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja, esittelijä
Pirjo Vartiainen, varhaiskasvatusjohtaja
Jari Kinnula, johtava rehtori
Juho Waris, nuorisovaltuuston edustaja

Poissa

Saara Vauhkonen
Ulla Yli-Karro
Jenni Tissari, kaupunginhallituksen edustaja
Hanna-Noora Hurri, vammaisneuvoston edustaja
Arto Seppälä, kaupunginhallituksen puheenjohtaja

Allekirjoitukset

Taina Harmoinen
Puheenjohtaja

Tanja Koistinen
Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

15.06.2020

15.06.2020

Kirsi Pokkinen
Pöytäkirjantarkastaja

Heidi Särkkä
Pöytäkirjantarkastaja

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Mikkelin kaupungin yleisessä tietoverkossa www.mikkeli.fi

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

---

§ 69

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Päätös

Puheenjohtaja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

---

§ 70

Pöytäkirjan tarkastus

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja

Tämän kokouksen pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Jenni Kolmisoppi ja Kirsi Pokkinen.

Pöytäkirja tarkastetaan sähköisesti maanantaina 15.6.2020 ja on sen jälkeen nähtävänä kaupungin yleisessä tietoverkossa.

Päätös

Pöytäkirjantarkastajaksi valittiin Kirsi Pokkinen ja Heidi Särkkä. Muilta osin päätösehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

---

§ 71

Viranhaltijoiden päätökset tiedoksi/sivistysjohtaja

Sivistysjohtaja

Henkilöstöpäätökset:

§ 22 Palkattoman virkavapaan myöntäminen luokanopettaja Pekka Heikkiselle ajaksi
1.8.2020-31.7.2021, 26.05.2020

Ehdotus

Esittelijä: Taina Harmoinen

Merkitään tiedoksi.

Päätös

Merkittiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

---

§ 72

Viranhaltijoiden päätösten otto-oikeus

Kasvatus- ja opetusjohtaja

Hankintapäätökset:

§ 5 Koulukuljetusten hankinta 2021 ja 2022, 29.05.2020

§ 6 Puhelimien hankinta perusopetukseen Kuntien Tiera Oy:ltä hintaan 46 970 euroa, 02.06.2020

Henkilöstöpäätökset:

§ 119 Päätös Senni Maarasen ottamisesta erityisluokanopettajan virkaan ajaksi 11.8.2020 - 5.6.2021, sijoituskouluna Tuppuralan koulu, 20.05.2020

§ 120 Päätös Elviira Ojalan ottamisesta luokanopettajan virkaan 1.8.2020 alkaen, sijoituskouluna Otavan koulu, 20.05.2020

§ 124 Päätös Garine Karoston ottamisesta koulunkäyntiavustajan tehtävään ajaksi 11.8.2020-5.6.2021, sijoituskouluna Ristiinan yhtenäiskoulu, 28.05.2020

§ 125 Päätös Sari Pöyryn ottamisesta koulunkäyntiavustajan tehtävään ajaksi 11.8.2020-5.6.2021, sijoituskouluna Ristiinan yhtenäiskoulu, 28.05.2020

§ 126 Päätös Anela Jakupovicin ottamisesta koulunkäyntiavustajan tehtävään ajaksi 11.8.2020-5.6.2021, sijoituskouluna Ristiinan yhtenäiskoulu, 28.05.2020

§ 127 Päätös Marja-Riitta Korpisalonn ottamisesta koulunkäyntiavustajan tehtävään ajaksi 11.8.2020-5.6.2021, sijoituskouluna Ristiinan yhtenäiskoulu, 28.05.2020

§ 128 Päätös Sari Haikon ottamisesta päätoimisen tuntiopettajan tehtävään 1.8.2020 alkaen, sijoituskouluna Kalevankankaan koulu, 28.05.2020

§ 129 Päätös Anu Taivalantin ottamisesta koulunkäyntiavustajan tehtävään ajaksi 11.8.2020-5.6.2021, sijoituskouluna Ristiinan yhtenäiskoulu, 28.05.2020

§ 130 Päätös Sirpa Lintusen ottamisesta päätoimisen tuntiopettajan tehtävään ajaksi 11.8.2020-31.7.2021, sijoituskouluna Urheilupuiston koulu, 29.05.2020

§ 132 Päätös Suvi Kompan ottamisesta koulunkäyntiavustajan tehtävään ajaksi

10.8.2020-5.6.2021, sijoituskouluna Mikkelin Lyseon koulu, sairaalaopetus, 29.05.2020

§ 133 Päätös Suvi Häkkisen ottamisesta koulunkäyntiavustajan tehtävään ajaksi 10.8.2020-5.6.2021, sijoituskouluna Mikkelin Lyseon koulu, 29.05.2020

§ 134 Päätös Miia Miettisen ottamisesta päätoimisen tuntiopettajan tehtävään ajaksi 1.8.2020-31.7.2021, sijoituskouluna Ristiinan yhtenäiskoulu, 29.05.2020

§ 135 Päätös Marja Launonen-Luukkosen ottamisesta päätoimisen tuntiopettajan tehtävään ajaksi 11.8.2020-31.7.2021, sijoituskouluna Ristiinan yhtenäiskoulu, 29.05.2020

§ 136 Päätös Maarit Frimanin ottamisesta päätoimisen tuntiopettajan tehtävään ajaksi 1.8.2020-31.7.2021, sijoituskouluna Ristiinan yhtenäiskoulu, 29.05.2020

§ 137 Päätös Jaana Kaskisen ottamisesta koulunkäyntiavustajan tehtävään ajaksi 11.8.2020-5.6.2021, sijoituskouluna Ristiinan yhtenäiskoulu, 29.05.2020

§ 138 Päätös Elina Kaijan ottamisesta koulunkäyntiavustajan tehtävään ajaksi 11.8.2020-5.6.2021, sijoituskouluna Ristiinan yhtenäiskoulu, 29.05.2020

§ 139 Päätös Matti Raussin ottamisesta koulunkäyntiavustajan tehtävään ajaksi 10.8.2020-5.6.2021, sijoituskouluna Kalevankankaan koulu, 29.05.2020

§ 140 Päätös Sirke Noposen ottamisesta koulunkäyntiavustajan tehtävään ajaksi 10.8.2020-5.6.2021, sijoituskouluna Kalevankankaan koulu, 29.05.2020

§ 142 Päätös Kaisa Kauhasen ottamisesta lehtorin virkaan ajaksi 11.8.2020-31.7.2021, sijoituskouluna Urheilupuiston koulu, 29.05.2020

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

- § 143 Päätös Sari Heikkisen ottamisesta koulunkäyntiavustajan tehtävään ajaksi 10.8.2020-5.6.2021, sijoituskouluna Päämajakoulu, 29.05.2020
- § 144 Päätös Nina Lepistön ottamisesta koulunkäyntiavustajan tehtävään ajaksi 10.8.2020-5.6.2021, sijoituskouluna Päämajakoulu, 29.05.2020
- § 145 Päätös Mari Liukkosen ottamisesta koulunkäyntiavustajan tehtävään ajaksi 10.8.2020-5.6.2021, sijoituskouluna Päämajakoulu, 29.05.2020
- § 146 Päätös Tanja Bollströmin ottamisesta koulunkäyntiavustajan tehtävään ajaksi 11.8.2020-5.6.2021, sijoituskouluna Moision koulu, 29.05.2020
- § 147 Päätös Emmi Kiukkan ottamisesta koulunkäyntiavustajan tehtävään ajaksi 11.8.2020-5.6.2021, sijoituskouluna Urpolan koulu, 29.05.2020
- § 148 Päätös Anni Kurjen ottamisesta koulunkäyntiavustajan tehtävään ajaksi 11.8.2020-5.6.2021, sijoituskouluna Urpolan koulu, 29.05.2020
- § 150 Päätös Ira Mikkasen ottamisesta luokanopettajan virkaan ajaksi 10.8.2020 - 31.7.2021, sijoituskouluna Lähemäen koulu, 02.06.2020
- § 151 Päätös Ninna Mustosen ottamisesta lehtorin virkaan ajaksi 1.8.2020-31.7.2021, sijoituskouluna Urheilupuiston koulu, 01.06.2020
- § 152 Päätös Riina Pajusen ottamisesta erityisopettajan virkaan ajaksi 1.8.2020-31.7.2021, sijoituskouluna Päämajakoulu, 01.06.2020
- § 153 Päätös Tiina Rautiaisen ottamisesta luokanopettajan virkaan ajaksi 1.8.2020-31.7.2021, sijoituskouluna Rouhialan koulu, 01.06.2020
- § 154 Päätös Kia Savosen ottamisesta päätoimisen tuntiopettajan tehtävään ajaksi 10.8.2020 - 31.7.2021, sijoituskouluna Mikkelin Lyseon koulu, 01.06.2020
- § 161 Päätös Kati Tiensuun ottamisesta päätoimisen tuntiopettajan tehtävään ajaksi 11.8.2020-31.7.2021, sijoituskouluna Tuppuralan koulu, 04.06.2020
- § 162 Päätös Niki Lammen ottamisesta koulunkäyntiavustajan tehtävään ajaksi 10.8.2020-5.6.2021, sijoituskouluna Päämajakoulu, 04.06.2020
- § 163 Päätös Terhi Schneckin ottamisesta päätoimisen tuntiopettajan tehtävään ajaksi 1.8.2020 - 31.7.2021, sijoituskouluina Launialan ja Lähemäen koulut, 04.06.2020

Varhaiskasvatusjohtaja

- § 99 Varhaiskasvatuksen opettajien (neljä paikkaa) palkkaaminen esiopetukseen päiväkoteihin 3.8.2020 alkaen, 01.06.2020
- § 100 Liukkonen Suvi, palkkaaminen varhaiskasvatuksen opettajan sijaisuuteen Nuppulan päiväkotiin ajalle 3.8.2020-12.5.2021, 25.05.2020
- § 101 Anni Kangas palkkaaminen varhaiskasvatuksen erityisopettajan määräaikaiseen työsuhteeseen Kalevankankaan päiväkotiin ajalle 03.08.2020 - 22.04.2021, 25.05.2020
- § 102 Himanen Petra, palkkaaminen varhaiskasvatuksen opettajan vakinaiseen tehtävään Kalevankankaan päiväkotiin 1.8.2020 alkaen, 25.05.2020
- § 110 Haikonen Niina, palkkaaminen perhepäivähoitajaksi ajalle 3.8.2020-4.6.2021, 28.05.2020
- § 112 Halme Ella, palkkaaminen varhaiskasvatuksen lastenhoitajan sijaiseksi Saksalan päiväkotiin ajalle 14.8.2020-11.6.2021, 28.05.2020
- § 116 Roikonen Maaret, palkkaaminen varhaiskasvatuksen erityisopettajan tehtävään Ristiinan päiväkotiin 1.8.2020 alkaen, 01.06.2020

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Koska sivistysjohtaja ei ole havainnut viranhaltijapäätöksissä mitään sellaista, mikä olisi esteenä päätösten toimeenpanolle, sivistysjohtaja esittää, ettei kasvatus- ja opetuslautakunta käytä kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeuttaan viranhaltijoiden tekemiin päätöksiin.

Päätös

Hyväksyttiin.

Merkittään, että varhaiskasvatusjohtajan päätöksen

- § 99 otsikkoon lisätään valittujen henkilöiden nimet seuraavasti: Varhaiskasvatuksen opettajien, Eveliina Vasaran, Johanna Mäntyvaaran, Ella-Maria Lyyran ja Tuija Paakkarin palkkaaminen esiopetukseen päiväkoteihin 3.8.2020 alkaen. Tehtävät sijoittuvat Kaarisillan, Kattilansillan, Naisvuoren ja Peitsarin päiväkoteihin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

---

§ 73

Ilmoitusasiat ja viranhaltijoiden päätökset tiedoksi

§ 184/25.5.2020 kaupunginhallitus ei käytä kuntalain mukaista otto-oikeutta lautakunnan kokouksessaan 5.5.2020 tekemiin päätöksiin.

Kasvatus- ja opetusjohtaja

Henkilöstöpäätökset:

§ 122 Irtisanoutuminen koulunkäyntiavustajan tehtävästä 24.6.2020 alkaen/Marko Partio, 26.05.2020

§ 131 Irtisanoutuminen koulunkäyntiavustajan tehtävästä 11.8.2020 alkaen/Jenna Ahonen, 29.05.2020

§ 164 Irtisanoutuminen Mikkelin kaupungin luokanopettajan virasta 1.8.2020 alkaen /Hannu Loisti, 04.06.2020

Varhaiskasvatusjohtaja

§ 111 Venäläinen Eeva-Kaisa, määräaikainen tehtäväsiirto varhaiskasvatuksen lastenhoitajan sijaiseksi Varahenkilöstöön ajalle 3.8.2020-30.6.2021, 28.05.2020

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja

Merkitään tiedoksi.

Päätös

Merkittiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

§ 74

Ristiinan koulukeskuksen kehittämisen hankesuunnitelma

MliDno-2020-1218

Valmistelija / lisätiedot:

Jarkko Hyttinen

jarkko.hyttinen@mikkeli.fi

kiinteistöjohtaja

Liitteet

1 Liite Koltk Ristiinan koulukeskuksen kehittämisen hankesuunnitelma

Kaupunginvaltuusto on 19.12.2019 § 150 päättänyt Mikkelin lukion Ristiinan toimipisteen lakkauttamisesta 1.8.2020 alkaen. Ristiinan yhtenäiskoululla jatkavat toimintaansa ala- ja yläkoulu, iltapäiväkerho sekä osa esiopetusta. Ilta- ja vapaa-ajankäyttäjien toimintana jatkaa mm. Kansalaisopisto.

Kaupungin tilapalvelut on koonnut moniammatillisen työryhmän Ristiinan koulukeskuksen tilojen kehittämiseksi. Työryhmä on koonnut asiasta hankesuunnitelman keväällä 2020.

Hankesuunnitelman tavoitteena on saada lukiolta vapautuvat tilat mahdollisimman nopeasti käyttöön, joka palvelee Ristiinan alueellista kehittämistä ja tukee kaupunkirakenneselvityksen linjauksia. Hankesuunnitelman mukaan mahdollisia uusia käyttäjiä olisivat nuorisotoimi ja kirjasto.

Työryhmän esityksenä on, että lukiolta vapautuviin tiloihin (n. 767 m²) siirtyisi osa yhtenäiskoulun yläkoulun opetusta ja kirjasto. Koulukeskuksen A-osasta siirtyisi alakoulun opetusta muutamia luokkia, joilta vapautuvaan siipeen kunnostettaisiin nuorisotilat.

Esitetty toimintamalli mahdollistaa toimintojen keskittämisen yhteen kokonaisuuteen, jolloin tilojen käyttöastetta voidaan nostaa ja saadaan laadullisesti toimivampi kokonaisuus. Tilojen yhteiskäytön myötä tuotetut palvelut ja tilat tukevat toisiaan.

Kirjaston ja nuorisotilojen yhdistäminen koulukeskukselle mahdollistaa kaupungille luopumisen nykyisestä nuorisotalosta sekä kirjaston kiinteistöstä.

Kustannusarvio

Hankesuunnitelman mukaisien muutostöiden kustannusarvio on noin 300 000 euroa (alv 0 %).

Toteutusaikataulu

Hankeen alustava toteutusaikataulu on:

Molempien hankkeiden suunnittelu	08-09/2020
Urakkakilpailutus / Nuorisotila	10/2020
Urakka-aika / Nuorisotila	11-12/2020
Käyttöönotto / Nuorisotila	01/2021
Urakkakilpailutus / Kirjasto	03/2021
Urakka-aika / Kirjasto	06-07/2021

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Käyttöönotto / Kirjasto

08/2021

Koulun, nuorisotoimen ja kirjaston edustajat ovat olleet mukana laatimassa hankesuunnitelmaa. Suunnitteluvaiheessa osallistamista laajennetaan ottamalla mukaan käyttäjien edustajat laajemmassa mittakaavassa.

Hankesuunnitelman hyväksymisestä päättää kaupunginhallitus. Hyväksymisen ehtona tullaan esittämään, että kaupunginvaltuusto myöntää hankkeelle 150 000 euron lisämäärärahan vuodelle 2020. Lisämääräraha tullaan kattamaan investointiohjelman sisällä tehtävällä määrärahasiirrolla.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja

Kasvatus- ja opetuslautakunta esittää kaupunginhallitukselle, että se hyväksyy Ristiinan koulukeskuksen kehittämisen hankesuunnitelman 3.6.2020.

Päätös

Asiasta käydyn keskustelun aikana Janne Strengell esitti Petri Tikkasen kannattamana, että asia palautetaan uudelleen valmisteluun.

Julistettuaan keskustelun päättyneeksi puheenjohtaja totesi, että on tehty esittelijän esityksestä poikkeava kannatettu esitys ja esitti asian ratkaistavaksi äänestyksellä siten, että ne, jotka kannattavat esittelijän esitystä, äänestävät "Jaa" ja ne, jotka kannattavat Janne Strengellin esitystä, äänestävät "Ei". Äänestysesitys hyväksyttiin ja suoritettussa äänestyksessä annettiin 1 Jaa-ääni (Eero Aho) ja 8 Ei-ääntä (Juha Hakkarainen, Heidi Särkkä, Kirsi Pokkinen, Janne Strengell, Hanne Vainio, Vesa Nessling, Petri Tikkanen ja Taina Harmoinen).

Puheenjohtaja totesi, että Janne Strengellin esitys on tullut kasvatus- ja opetuslautakunnan päätökseksi.

Merkitään, että rakennuttaja Saija Himanen tilapalveluista poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn jälkeen.

Tiedoksi

Kaupunginhallitus, Ristiinan aluejohtokunta, nuorisovaltuusto, tilapalvelut/Saija Himanen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

---

§ 75

Sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueen toimintasäntö 1.7.2020 alkaen, kasvatus- ja opetuslautakunta

MliDno-2017-2500

Valmistelija / lisätiedot:

Virpi Siekkinen

Virpi.siekkinen@mikkeli.fi

sivistysjohtaja

Liitteet

1 Liite Koltk Sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualue toimintasäntö 1.7.2020

2 Liite Koltk Sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualue organisaatio 1.7.2020

Kaupunginvaltuusto teki 18.5.2020 päätöksen uuden 1.7.2020 aloittavan organisaation tulosaluejako- ja palvelukokonaisuuksista. Sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueella kasvatus- ja opetuslautakunnan alla toimivat tulosalueet varhaiskasvatuspalvelut - tulosaluejohtajana varhaiskasvatusjohtaja, perusopetuspalvelut - tulosaluejohtajana opetusjohtaja, ja lukikokoulutus - tulosaluejohtajana johtava rehtori. Lisäksi kasvatus- ja opetuslautakunnan alle sijoittuu koko palvelualueetta palveleva sivistyksen ja hyvinvoinnin hallinto sekä Mikkelin liikelaitos Otavia.

Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunnan alla toimivat tulosalueet kansalaisopisto - tulosaluejohtajana kansalaisopiston rehtori, kaupunginorkesteri - tulosaluejohtajana intendentti, kirjastopalvelut, - tulosaluejohtajana kirjastopäällikkö, liikuntapalvelut - tulosaluejohtajana liikuntapäällikkö, museopalvelut - tulosaluejohtajana museojohtaja, nuorisopalvelut - tulosaluejohtajana nuorisopäällikkö ja yleiset kulttuuripalvelut.- tulosaluejohtajana kulttuuripäällikkö. Lisäksi hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunnan alle sijoittuu lautakunnan hallinto.

Sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueen toimintasäntö tulee muuttaa uutta organisaatiota vastaavaksi.

Toimintasäntöä tullaan päivittämään henkilöstöasioiden toimivallan näkökulmasta vielä tämän vuoden aikana, viimeistään lautakunnan joulukuun kokouksessa.

Liite Sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueen toimintasäntö 1.7.2020

Liite Sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueen organisaatio 1.7.2020

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja

Kasvatus- ja opetuslautakunta hyväksyy liitteenä olevan sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueen toimintasäännön 1.7.2020.

Päätös

Hyväksyttiin.

Tiedoksi

Kasvatus- ja opetusjohtaja, varhaiskasvatusjohtaja, johtava rehtori/lukio

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

---

§ 76

Sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueen kokousajat 1.8.2020 - 31.1.2021/kasvatus- ja opetuslautakunta

MliDno-2017-2499

Valmistelija / lisätiedot:

Virpi Siekkinen

Virpi.siekkinen@mikkeli.fi

sivistysjohtaja

Sivistysjohtaja on laatinut kasvatus- ja opetuslautakunnan kokouksista ehdotuksen kokousaikatauluksi ajaksi 1.8.2020 - 31.1.2021.

Kokouspaikka on lautakuntien kokoushuone kaupungintalon 2. kerroksessa. Kokoukset alkavat kello 17:00, jollei muuta sovita. Kokouspaikkaan ja aikatauluun voidaan tehdä tarvittaessa muutoksia.

Lautakunnan jäsen, jolla on este osallistua kokoukseen, kutsuu itse varajäsenensä tilalleen. Poissaolosta on hyvä ilmoittaa myös listatiimille ja kokouksen sihteerille.

Viranhaltijoista kokouksiin osallistuvat esittelijä ja sihteeri sekä tarvittaessa asiantuntijoina muut viranhaltijat.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja

Kasvatus- ja opetuslautakunta päättää, että kokoukset ajalla 1.8.2020 - 31.1.2021 pidetään torstaisin seuraavasti: 27.8. (päätetty aiemmin), 24.9., 15.10., 26.11., 17.12.2020 ja 21.1.2021.

Kokoukset alkavat kello 17:00, jollei muuta sovita.

Päätös

Kasvatus- ja opetuslautakunta hyväksyi kokousajat sillä muutoksella, että 26.11.2020 merkitty kokous pidetään 19.11.2020.

Tiedoksi

Listatiimi, vahtimestarit, aluejohtokunnat

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Kaupunginhallitus, § 104,30.03.2020

Kaupunginvaltuusto, § 30,18.05.2020

Kasvatus- ja opetuslautakunta, § 77, 11.06.2020

§ 77

Eron myöntäminen Tea-Tuulia Roosille kasvatus- ja opetuslautakunnan varajäsenyydestä ja uuden varajäsenen valitseminen

MliDno-2017-1222

Kaupunginhallitus, 30.03.2020, § 104

Valmistelijat / lisätiedot:

Ari Liikanen

ari.liikanen@mikkeli.fi

hallintojohtaja

Tea-Tuulia Roos anoo eroa kasvatus- ja opetuslautakunnan varajäsenyydestä.

Kasvatus- ja opetuslautakunnan kokoonpano toimikaudella 2017-2021 on seuraava:

Varsinaiset jäsenet:

1. Tikkanen Petri, työsuojeluasiantuntija, VPj
2. Vainio Hanne, vanerityöntekijä
3. Hakkarainen Juha, linja-autonkuljettaja
4. Aho Eero, palomestari, insinööri
5. Vauhkonen Saara, yhteisöpedagogi, opiskelija
6. Yli-Karro Ulla, terveydenhoitaja, Ttm
7. Kolmisoppi Jenni, kieltenopettaja, FM
8. Nessling Vesa, teologian maisteri
9. Harmoinen Taina, projektipäällikkö, yrittäjä, PJ
10. Strengell Janne, henkilöstöpäällikkö
11. Pokkinen Kirsi, TM

Henkilökohtaiset varajäsenet:

1. Paakkari Artturi, asiakaspalvelija
2. Orava Marita, eläkeläinen
3. Hokkanen Outi, maatalouslomittaja, työsuojeluvaltuutettu
4. Roos Tea-Tuulia, sijoitusasiantuntija
5. Särkkä Heidi, terveydenhoitaja
6. Haavikko Harri, yrittäjä, KTM
7. Nykänen Heikki, talonhoitaja, eläkeläinen
8. Rautio Tiia, SOTE-palveluasiantuntija
9. Pakarinen Antti, diplomi-insinööri
10. Kiiski Marju, toimintakoordinaattori, yhteisöpedagogi, ylempi AMK
11. Ronkanen Ville-Tapio, ICT-erityisasiantuntija, tuotepäällikkö, DI

Ehdotus

Esittelijä: Timo Halonen, kaupunginjohtaja

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se myöntää Tea-Tuulia Roosille hänen pyytämänsä eron kasvatus- ja opetuslautakunnan varajäsenyydestä ja valitsee uuden varajäsenen hänen tilalleen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuusto, 18.05.2020, § 30

Ehdotus

Kaupunginhallitus:

Kaupunginhallitus esittää, että kaupunginvaltuusto myöntää Tea-Tuulia Roosille hänen pyytämänsä eron kasvatus- ja opetuslautakunnan varajäsenyydestä ja valitsee uuden varajäsenen hänen tilalleen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Päätös

Kaupunginvaltuusto myönsi eron Tea-Tuulia Roosille ja valitsi hänen sijaansa kasvatus- ja opetuslautakunnan varajäseneksi ylioppilas Emma Mäenpään jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Merkitään, että pöytäkirja tämän pykälän osalta tarkastettiin kokouksessa.

Kasvatus- ja opetuslautakunta, 11.06.2020, § 77

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja

Merkitään tiedoksi

Päätös

Merkittiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

---

§ 78

Varhaiskasvatuksen toiminnan arviointi

MliDno-2019-1141

Valmistelija / lisätiedot:

Pirjo Vartiainen, Hannele Häkkänen

Pirjo.Vartiainen@sivistys.mikkeli.fi, hannele.hakkanen@sivistys.mikkeli.fi

varhaiskasvatusjohtaja, varhaiskasvatuksen palvelupäällikkö

Mikkelin alueen varhaiskasvatusyksiköissä on tehty laatukselyt huoltajille keväällä 2019 ja lapsille syksyllä 2019. Työntekijöiden kysely suoritettiin tammi-helmikuussa 2020.

Huoltajien kyselyn tulokset on esitelty kasvatus- ja opetuslautakunnalle 13.6.2019 § 67.

Mikkelin alueen varhaiskasvatuksessa varhaiskasvatuksen laatua arvioidaan säännöllisesti joka toinen vuosi. Arvioinnin suunnittelun perustana on ollut Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen (Karvin) Varhaiskasvatuksen laadun perusteet ja suositukset.

Karvin varhaiskasvatuksen laadun perusteiden ja suositusten pohjalta kyselyt on suunnitellut ja laatinut varhaiskasvatuksen arvioinnin suunnittelutyöryhmä.

Työryhmän jäseniä ovat olleet vs. varhaiskasvatuksen palvelupäällikkö puheenjohtajana, neljä Mikkelin kaupungin päiväkotien johtajaa, yksi varhaiskasvatuksen erityisopettaja ja yksi yksityisen päiväkodin johtaja.

Kyselyt lapsille

Lapset arvioivat varhaiskasvatuksen toimintaa loka-marraskuussa 2019. Kysely tehtiin varhaiskasvatuksen työntekijöiden avustamana sähköisesti. Alle kolmevuotiaiden kysely tehtiin henkilöstön havainnoimana, 3-4 -vuotiaiden kysely ryhmäkeskusteluna ja 5-6-vuotiaat vastasivat kyselyyn itse tabletilla tehtyyn kyselyversioon.

Vastauksia saatiin kaikista kunnallisista ja yksityisistä päiväkodeista. Kehittävän arvioinnin mukaisesti yksiköt valitsivat omien kyselynsä tulosten perusteella 1-3-kehittämiskohdetta ja niille toimenpiteet.

Kunnallisten yksiköiden 3-6 -vuotiaiden kyselyssä lapset olivat tyytyväisimpiä seuraaviin asioihin:

- minulla on täällä kivaa (92%)
- aikuiset tykkäävät minusta (88%)
- minua autetaan vaikeissa asioissa (89%)
- minulla on täällä kavereita (97%)
- saan harjoitella omatoimisuutta ruokailussa (90%)
- saan olla täällä sellainen kuin olen (91%)

Mukavimmaksi tekemiseksi lapset mainitsivat leikkimisen (65%), myös liikunta, musiikki, piirtäminen, ulkoilu, kaverit, askartelu ja pelit mainittiin useissa vastauksissa.

Kehitettäviksi kohteiksi eri yksiköissä nousivat seuraavat asiat:

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

---

1. Kuuntelevatko aikuiset mitä sinulla on sanottavaa? (77% oli tyytyväisiä)

Asiaa lähdetään kehittämään muun muassa niin, että pysähdytään kiireettömästi kuuntelemaan mitä lapsella on sanottavaa. Myös lasten yksikölliseen huomioimiseen pyritään kiinnittämään enemmän huomiota.

2. Kehuvatko aikuiset sinua? (75% oli tyytyväisiä)

Reagoidaan jatkossa lasten onnistumisiin ja yrittämiseen herkemmin, palaute voidaan antaa sanallisena palautteena, peukkua näyttämällä, taputtamalla olkapäälle hyväksyvästi. Iloitaan yhdessä lasten onnistumisista.

3. Saatko päättää omista asioistasi? (Lapsen osallisuus) (51 % oli tyytyväisiä)

Tavarat pyritään järjestämään lasten saataville paremmin, näin he saavat itse päättää mitä välineitä kulloinkin ottaa käyttöönsä. Pidetään lasten kokouksia ja tuumaustaukoja, jolloin lasten ideat ja toiveet tulevat paremmin esille.

Sanoitetaan enemmän tilanteita ja keskustellaan enemmän lasten kanssa toiminnasta ja eri asioista, jolloin lasten toiveet tulevat kuulluksi ja toteutetuksi.

”Viikon lapsi” pääsee vaikuttamaan asioihin ja toiminnan suunnitteluun.

4. Saatko leikkiä täällä riittävästi? (86% oli tyytyväisiä)

Kaiken toiminnan leikinomaisuutta korostetaan jatkossa enemmän. Jatkossa joissakin yksiköissä toimintaa suunnitellaan niin, että lapsilla on selkeät leikkipäivät, jolloin leikkipaikkoja järjestellään uudelleen ja otetaan käyttöön koko päiväkodin lelut laajemmin.

5. Onko aikuinen mukana kanssasi peleissä ja leikeissä (63% oli tyytyväisiä)

Jatkossa henkilöstö työtehtäviensä sallimissa rajoissa tarttuu lapsen leikkiin kutsuun herkemmin. Annetaan leikkirauha / pelirauha työkaverille, jos hän leikkii / pelaa lapsen kanssa. Jätetään muut työtehtävät sivummalle, ja keskitytään pelaamiseen ja leikkimiseen. Kiireettömyyden ja läsnäolon tunne tulisi saada välitettyä lapsille.

Kunnallisten yksiköiden alle 3-vuotiaiden havainnointi

Havainnoinnin perusteella henkilöstö arveli, että 94% alle 3-vuotiaista lapsista viihtyy varhaiskasvatuksessa hyvin tai erittäin hyvin.

Kehittämiskohteet ja toimenpiteet:

1. Lasten osallisuuden ja omatoimisuuden lisääminen

Lasten osallisuuden ja omatoimisuuden lisääminen esimerkiksi ruokailussa (leivän voitelu, astioiden kantaminen), pukemistilanteissa, leikeissä. Lisätään pienryhmätoimintaa. Kannustetaan omatoimisuuteen. Lapsia opetetaan ratkaisemaan ristiriitoja aikuisen tukemana Mini version keinoin. Mm. tuumaustaukojen järjestäminen ja leikinvalintataulu on käytössä. Tuumaustauon avulla lapsi yhdessä aikuisen kanssa suunnittelee esim. sitä, mitä hän haluaa seuraavaksi oppia ja yhdessä laaditaan suunnitelma, miten tavoite saavutetaan. Kysellään huoltajilta lasten mielenkiinnonkohteita ja otetaan ne huomioon toiminnan suunnittelussa. Kysytään lasten toiveita toiminnan suhteen ja pyydetään lapsia antamaan palautetta. Lapset osallistuvat aktiivisesti ryhmän toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen lapsen ikä huomioiden. Pienemmille tarjotaan mahdollisuuksia mm.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

---

itse valita tarjotuista vaihtoehdoista mieluisin. Tutustutaan lapsia askarruttaviin asioihin etsimällä tietoa yhdessä. Lasten osallisuus ja heidän äänensä kuuluminen on osa arjen pedagogiikkaa.

2. Positiivisen palautteen antaminen

Pysähdytään vuorovaikutukseen lapsen kanssa, annetaan palautetta yrittämisestä ja onnistumisesta.

3. Henkilöstön osallistuminen lasten leikkeihin ja peleihin

Pienryhmätoiminnassa jokaisella lapsella on mahdollisuus leikkiä aikuisen kanssa, mikä rikastuttaa leikkiä ja antaa lapselle mallia oppimiseen.

Yksityiset päiväkodit ovat myös valinneet kehittämiskohteensa ja toimenpiteensä sekä antaneet ne tiedoksi yksiköidensä huoltajille ja Mikkelin kaupungin varhaiskasvatukselle. Kehittämiskohteet olivat hyvin samansuuntaisia kuin kunnallisissa yksiköissä.

Työntekijöiden kysely

Arviointia toteutetaan henkilöstölle pääasiallisesti tavoitteellisena itsearviointina, joka edellyttää reflektiivistä työtettä ja henkilöstön kykyä perustella toimintaa pedagogisesti. Kyselyissä arvioidaan varhaiskasvatussuunnitelman toteutumista päiväkodeissa ja perhepäivähoidossa. Arviointi kohdistuu pedagogiseen toimintaan ja oppimisympäristöihin.

Arviointi on kehittävää arviointia. Kehittävän arvioinnin periaate on henkilöstön oman toiminnan kehittäminen, mutta ei tuoteta kuitenkaan arviointikulttuuria, jossa vertaillaan eri päiväkotiryhmiä tai eri päiväkoteja keskenään, sen vuoksi varhaiskasvatussyksiköiden tuloksia ei julkaista yksittäisinä tuloksina, vaan julkisia tuloksia käsitellään yhtenä kokonaisuutena. Arvioinnin tarkoitus on selvittää mitkä asiat varhaiskasvatussyksikön toiminnassa vastaajien mielestä ovat hyvin ja mitkä asiat vaativat kehittämistä. Tavoitteena on tunnistaa varhaiskasvatuksen vahvuudet ja korjata toiminnan epäkohdat, jotta voidaan määritellä kehittämistoimet ja asettaa toiminnalle tavoitteet.

Varhaiskasvatuksen kasvatushenkilöstön kysely toteutettiin sähköisenä kyselynä tammi-helmikuussa 2020. Kysely sattui samaan ajankohtaan kuin henkilöstön kirjautumistunnukset ja sähköpostiosoitteiden kirjautumistunnukset vaihtuivat. Osalla oli ollut hankaluutta päästä vastaamaan kyselyyn, mikä saattoi vaikuttaa vastausprosenttiin. Kyselystä meni tiedote henkilöstön sähköposteihin sekä esimiehille.

Kyselyn kohdehenkilöstönä olivat varhaiskasvatuksen lapsiryhmissä työskentelevät varhaiskasvatuksen opettajat, varhaiskasvatuksen lastenhoitajat, varhaiskasvatuksen avustajat, ryhmäperhepäiväkotien perhepäivähoitajat ja kotona toimivat perhepäivähoitajat. Vastausprosentti oli 52 % (n=215). Vastaajista noin 45 % oli varhaiskasvatuksen opettajia, noin 46 % varhaiskasvatuksen lastenhoitajia, noin 3 % varhaiskasvatuksen avustajia, noin 3 % ryhmäperhepäiväkotien perhepäivähoitajia ja noin 3 % kotona toimivia perhepäivähoitajia.

Kootussa raportissa ei tarkastella eri ammattiryhmien vastauksia erikseen, vaan vastaukset tuottivat yhden kokonaisuuden eli koko varhaiskasvatuksen ryhmissä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

---

toimivan kasvatushenkilöstön vastaukset. Myöskään yksiköiden koonneissa ei ole eroteltu vastauksia ammattiryhmittäin. Myöhemmin aineistoa käytetään mahdollisesti esimerkiksi koulutustarpeen määrittelyyn eri ammattiryhmissä, silloinkin aineistoa käsitellään kokonaisuutena eivätkä yksittäiset vastaukset tule ilmi.

Työntekijöille tehty kysely oli strukturoitu kysely, johon vastattiin viisiportaisella asteikolla. Lisäksi oli kaksi avointa kysymystä, joissa pyydettiin kuvailemaan millaista taiteellista ilmaisua mahdollistavia välineitä lapsiryhmällä on käytössään, sekä viimeisenä kysymyksenä vastaajat saivat kertoa mitä muuta heillä on sanottavanaan. Kyselystä toimitettiin yksiköittäin koonnit varhaiskasvatusyksiköihin, joissa tulokset käydään esimiehen johdolla läpi, etsitään onnistumiset ja kehitettävät kohteet. Kehittämiskohteille mietitään yksiköittäin toimenpiteet sekä aikataulu niiden toteuttamiseen.

Kyselyn ensimmäinen osio käsitteli varhaiskasvatuksen rakenteellisia tekijöitä (johtamiskäytännöt, henkilöstön ja lasten suhdeluku, kehityksen ja oppimisen tuki, täydennyskoulutuksen tarve ja määrä, osaamisvaatimukset suhteessa omaan osaamiseen, varhaiskasvatuksen erityisopettajan osaamisen resursointi). Rakenteellisten tekijöiden keskiarvo oli 3,9 (asteikolla 1-5).

Rakenteellisista tekijöistä johtamiskäytännöt näyttivät olevan hyvää tasoa (4,1). Mikkelin kaupungin varhaiskasvatusyksiköissä päiväkodeissa on ainoastaan ns. hallinnollisia johtajia, joilla yksiköiden koosta riippuen on yksi tai useampi yksikkö johdettavanaan. Päivähoidon ohjaajat toimivat esimiehenä kotona toimiville perhepäivähoitajille, ryhmisten henkilöstölle sekä yhdellä ohjaajalla on lisäksi päiväkoteja johdettavanaan. Varhaiskasvatuksen esimiesten työntekijämäärä esimiestä kohden vaihtelee. Isoimmista yli 100 lapsen päiväkodeissa päiväkodin johtajan lisäksi esimiestyötä jakaa vastuu varhaiskasvatuksen opettaja 50 % työpanoksella. Vastausten perusteella esimiehen yksiköiden määrä tai työntekijöiden määrä ei vaikuttanut merkittävästi vastaajan antamaan arvosanaan johtamiskäytännöistä, vaikka eroja yksiköiden välillä oli.

Henkilöstön ja lasten välinen suhdeluku oli vastaajien mielestä kohdallaan (4,0), kehityksen ja oppimisen tuki oli järjestetty siten, että lapsen varhaiskasvatussuunnitelmia (vasuja) voidaan toteuttaa (4,0). Täydennyskoulutusta vasun mukaisten tavoitteiden toteuttamiseksi koki tarvitsevänsä 27 % vastaajista, vaatimukset varhaiskasvatussuunnitelmien toteuttamiseksi suhteessa omaan osaamiseen liian suuriksi totesi noin 15 % vastaajista. Osallistumismahdollisuudesta täydennyskoulutukseen (ainakin kerran vuodessa) oli tyytyväinen lähes 80 % vastaajista.

Heikoimmaksi rakenteelliseksi tekijäksi vastaajat arvioivat ryhmän käytössä olevan varhaiskasvatuksen erityisopettajan (veon) resurssin (3,1). Osassa varhaiskasvatusyksiköitä on ryhmässä toimivia varhaiskasvatuksen erityisopettajia (veo) ja yhdessä yksikössä on ilman omaa kotiryhmää toimiva kaikkien ryhmien yhteinen veo. Muissa yksiköissä käy kiertävä varhaiskasvatuksen erityisopettaja säännöllisesti tai tarpeen mukaan kutsuttaessa. Varhaiskasvatuksen erityisopettajat ovat mukana varsinkin erityistä tukea tarvitsevien lasten asioissa, mutta he ohjaavat myös tarpeen mukaan muuten varhaiskasvatuksen henkilöstöä lapsiryhmän asioissa. Tulosten perusteella veo-resurssiin oltiin tyytyväisimpiä niissä yksiköissä, joissa oli oma veo, mutta tyytyväisiä oltiin myös kiertäviä veojen resurssiin. Yksiköiden välillä oli kuitenkin hajontaa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Kyselyn toisessa osiossa kysyttiin varhaiskasvatussyksikön ja lapsiryhmän toimintakulttuuriin liittyviä asioita (toiminnan pedagogiset perusteet, henkilökunnan esimerkkinä toimiminen lapsille, esimiehen pedagoginen johtaminen, lasten aloitteisiin vastaaminen, tasa-arvon edistäminen, työntekijän oman työn arviointi ja kehittäminen, työyhteisön keskinäinen vuorovaikutus). Vuonna 2018 tuli voimaan Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet, joka on velvoittava asiakirja. Siinä määritellään muun muassa varhaiskasvatuksen toimintakulttuuria, jonka tulee luoda suotuisat olosuhteet lapsen kehitykselle, oppimiselle, osallisuudelle, turvallisuudelle, hyvinvoinnille ja kestäväälle elämäntavalle. Henkilöstön toimintaa säätelevä toimintakulttuuri edellyttää toimivia rakenteita, toimivia johtamiskäytänteitä, pedagogista johtamista ja tämän tulisi olla myös suunnitelmallista ja johdonmukaista.

Toimintakulttuuriin liittyvien tekijöiden keskiarvo oli 4,3. Korkeimman arvion (4,7) sai tasa-arvon edistäminen kaikessa toiminnassa lapsen sukupuolesta riippumatta. Matalimman arvion (4,1), mutta sinänsä hyvän arvion, saivat "olemme yhdessä miettineet ryhmämme kaikelle toiminnalle pedagogiset perusteet" sekä "esimiehemme johtaa pedagogista toimintaa tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti". Molemmissa kysymyksissä lähes 50% vastauksista tuli kohtaan "osittain samaa mieltä".

Tulosten perusteella varhaiskasvatuksen toiminnan kehittäminen Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden ja paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman linjausten mukaiseksi on hyvässä vauhdissa, mutta vaatii edelleen työstämistä yksikkötasolla. Positiivista on, että kyselyn perusteella henkilöstö tietoisesti toimii lapsille esimerkkinä (4,3), omien toimintatapojen arviointi ja kehittäminen ovat osa arkipäivää (4,2) sekä henkilöstön kesken on hyvä yhteishenki (4,2). Näistä lähtökohdista toimintakulttuurin kehittämiseksi on hyvät mahdollisuudet.

Toimintakulttuurin kehittämiseen liittyy myös oppimisympäristöjen kehittäminen. Oppimisympäristöön liittyvät tilat, paikat, yhteisöt, käytänteet, välineet ja tarvikkeet, jotka tukevat lasten kehittymistä ja oppimista. Oppimisympäristöihin liittyvien kysymysten keskiarvo oli 3,8. Kysymys "olemme rakentaneet ja muunnelleet oppimisympäristöjä yhdessä lasten kanssa säännöllisesti" arvioitiin toteutuvan osittain (3,6). Vastausten perusteella rakennuksen iällä tai tiloilla ei vaikuttanut olevan suurta yhteyttä siihen millaisen arvion vastaaja oli antanut, enemmänkin kyse on ilmeisesti henkilöstön asenteesta ja osaamisesta. Vastaajista 42% oli osittain samaa mieltä väittämän "lasten käytössä on tarkoituksenmukaista tieto- ja viestintäteknologiaa ja niitä käytetään aktiivisesti" lasten kanssa, 15 % oli täysin samaa mieltä ja 14% osittain eri mieltä. Mikkelin kaupungin varhaiskasvatussyksiköissä on sekä lasten että henkilöstön käytössä esimerkiksi tablettitietokoneita. Tämä osa-alue vaatii selkeää kehittämistä, että laatu olisi tasaista jokaisessa yksikössä.

Varhaiskasvatuksen toiminnan suunnittelun, toteuttamisen, arvioinnin ja kehittämisen välineenä käytetään prosessinomaisesti pedagogista dokumentointia. Henkilöstön havaintojen ja toiminnan dokumentoinnin tulkinnan pohjalta muodostetaan ymmärrystä pedagogisesta toiminnasta. Kyselyn mukaan lasten leikin havainnointi ja suunnitelmallinen dokumentointi arvioitiin toteutuvan osittain (3,8), saman arvion (3,8) sai "ryhmässämme käytetään pedagogista dokumentointia suunnittelun ja

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

---

arvioinnin välineenä. Lähes viidesosa vastaajista oli sitä mieltä, että pedagogista dokumentointia tehdään ja sitä hyödynnetään hyvin. Näiden ulkopuolelle jäi kolmannes vastaajista: he eivät olleet samaa eikä eri mieltä tai olivat osittain eri mieltä.

Mikkelin alueen varhaiskasvatuksessa yksiköt ovat laatineet oman pedagogisen dokumentoinnin suunnitelmansa syksyllä 2019. Suunnitelmien juurruttaminen osaksi henkilöstö työmenetelmiä on ilmeisesti kesken, joten suunnitelmien arviointia on tehtävä ja kehitettävä dokumentointia eteenpäin.

Kyselyn seuraavassa kokonaisuudessa käsiteltiin leikkiä ja oppimisen alueita. Oppimisen alueita ovat Kielten rikas maailma, Ilmaisun monet muodot, Minä ja meidän yhteisömme, Tutkin ja toimin ympäristössäni, Kasvan, liikun ja kehityn. Toiminnan keskeisenä lähtökohtana ovat lasten mielenkiinnonkohteet. Kyselyn perusteella leikkiin liittyvät tekijät ovat hyvällä tasolla (4,5). Henkilöstö seuraa aktiivisesti lasten leikkiä ja tarvittaessa osallistuu siihen rikastuttaakseen leikkiä (4,3). He myös laajentavat suunnitelmallisesti kaikkien lasten mahdollisuuksia osallistua erilaisiin leikkeihin (4,4). Korkeimman arvion leikkiin liittyen tuli kysymykseen "Huolehdimme siitä, ettei kukaan lapsi jää leikeissään yksin" (4,7). Tässä kysymyksessä vastaajista 71% vastasi, että on täysin samaa mieltä ja 28% vastasi osittain samaa mieltä. Oppimisen osa-alueissa vastausten keskiarvo oli 4,3. Kehitettävää on draaman, improvisaation, satujen ja kirjallisuuden hyödyntämisessä leikkejä rakentaessa (3,7).

Myös suunnitelmallinen ja ohjattu kehollinen ilmaisu arvioitiin matalammaksi kuin muut alueet (3,6). Pedagogisesti valittuja, rikasta kieltä sisältäviä kirjoja ja tekstejä oli luettu lapsille päivittäin melko hyvin (4,1). Loruttelu, riimitely sekä äänneillä, tavuilla, sanoilla, kielellä leikittely oli yleisempää (4,5). Kuvataidekasvatus vaikuttaa olevan vakiintunut toiminto (4,3). Vertailun vuoksi mainittakoon, että vastaavassa valtakunnallisessa henkilöstön kyselyssä kuvataidekasvatusta oli huomattavasti vähemmän kuin Mikkelissä. Kyselyssämme vastaajat olivat kirjanneet avoimeen kysymykseen taiteellista ilmaisua mahdollistavista välineistä todella monipuolisesti eri välineitä.

Musiikillinen ja liikunnallinen toiminta toteutui kaikista parhaiten, toiminta oli suunnitelmallista ja ohjattua (molemmissa 4,6), lisäksi lapsilla oli mahdollisuus omaehtoiseen liikuntaan päivittäin (4,7). Mikkelin varhaiskasvatuksessa on ollut viime vuosina liikuntahankkeita. Niiden aikana yksiköihin on nimetty liikuntavastaavat, jotka osallistuvat liikuntakoulutuksiin ja vievät oppia omiin yksiköihinsä. Myös musiikkiin liittyviä koulutuksia on ollut jonkin verran. Kyselyn perusteella luovaan ilmaisuun, draamaan, improvisaatioon liittyviä koulutuksia tulisi jatkossa olla enemmän.

Henkilöstöltä kysyttiin myös lapsen oppimisen ja kehittymisen tuen toteuttamiseen liittyviä kysymyksiä. He tunsivat suhteellisen hyvin (4,1) monialaisen työryhmän antaman tuen muodot. Henkilöstö tiesi hyvin (4,7) mihin ottaa yhteyttä, jos lapsella ilmenee tuen tarvetta. Vastaajat arvioivat, että heidän omasta ryhmästään löytyy osaamista lapsen tuen tarpeen ilmetessä (4,4). Myös ryhmässä annettu tuki vastaa lapsen tarpeita kohtalaisen hyvin (4,1).

Aiemmin tekstissä mainittiin varhaiskasvatuksen erityisopettajan (veo) osaamisen resurssista, joka sai keskiarvon 3,1. Kun lapsella ilmenee tuen tarvetta, yhdistämällä ryhmästä löytyvä pedagoginen osaaminen ja veon antama resurssi, päästään tulokseen, jolloin ryhmässä löytyvä pedagoginen osaaminen kompensoi jonkin verran

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

---

veon ammatillista osaamista. Tämä toteutuu joissakin yksiköissä, mutta aina ei ryhmissä osata hyödyntää riittävästi veon ammattitaitoa. Henkilöstöllä ei välttämättä aina tahdo osaaminen riittää, kun erityisen tuen tarve on haastava. Ryhmissä voi olla useampia tuen tarpeisia lapsia, lisäksi lasten tuen tarpeiden taso voi vaihdella eri ryhmien välillä paljonkin. Tämä on mahdollisuuksien mukaan pyrittävä jatkossa huomioimaan veon resurssissa, henkilöstön kouluttamisessa, tukea tarvitsevien lasten sijoittumisessa mahdollisuuksien mukaan sopivaan ryhmään ja tilanteen mukaan avustajaresurssissa. Näihin asioihin toki kiinnitetään huomioita jo tälläkin hetkellä, mutta edelleen riittää kehitettävää.

Viimeisenä kyselyssä oli vastaajilla sana vapaa. Useissa vastauksissa kiiteltiin työyhteisön hyvää ilmapiiriä ja iloittiin lasten kanssa työskentelystä. Negatiivisia mainintoja oli lapsiryhmän haastavuudesta ja sen tuomasta haasteesta saada aika riittämään hyvään toiminnan suunnitteluun. Positiivisia mainintoja oli johtajan työskentelystä: kuunteleminen, asioihin paneutuminen, pedagoginen osaaminen sai kiitosta.

Työntekijöiden kyselyn perusteella kunnallisten yksiköiden kehittämiskohteet ovat:

1. Veon osaamista tarvitaan yksiköissä enemmän kuin sitä tällä hetkellä on tarjolla.
2. Pedagoginen dokumentointi; suunnitelmallisuus ja sen hyödyntäminen
3. Toiminnan pedagogisten tavoitteiden määrittäminen, pedagoginen johtaminen
4. Luovan ilmaisun, draaman ja improvisoinnin hyödyntäminen leikkien rikastuttamisessa

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja

Kasvatus- ja opetuslautakunta merkitsee tiedoksi lapsille ja varhaiskasvatuksen henkilöstölle tehdyn tulosten koonnin varhaiskasvatuksen toiminnan arvioimiseksi.

Päätös

Merkittiin.

Tiedoksi

Päivähoidonohjaajat, päiväkodinjohtajat, varhaiskasvatuksen palvelupäällikkö, varhaiskasvatusjohtaja, kasvatus- ja opetusjohtaja, sivistysjohtaja, varhaiskasvatuksen erityisopettajat

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

---

§ 79

Perusopetuksen opetussuunnitelman arviointiosuuden uudistetut perusteet ja niihin liittyvä kuntakohtainen täydennys

MliDno-2020-1207

Valmistelija / lisätiedot:

Seija Manninen

Seija.Manninen@sivistys.mikkeli.fi

kasvatus- ja opetusjohtaja

Liitteet

1 Liite Koltk OPS arviointiluku 6 uudet perusteet ja kuntakohtainen täydennys

2 Liite Koltk Lukuvuositolodistukset 1-9 lk.

Perusopetuslain ja -asetuksen mukaan perusopetuksen oppilaan arvioinnilla on kaksi toisiaan tukevaa tehtävää. Arvioinnin tehtävänä on

- ohjata ja kannustaa opiskelua sekä kehittää oppilaiden itsearvioinnin taitoja (formatiivinen arviointi).
- määrittää, missä määrin oppilas on saavuttanut oppiaineille asetetut tavoitteet (summatiivinen arviointi).

Perusopetuksessa arviointi kohdistuu oppimiseen, osaamiseen, työskentelyyn ja käyttäytymiseen. Opiskelun ohjaaminen ja kannustaminen sekä itsearvioinnin taitojen kehittäminen toteutuvat formatiivisen arvioinnin avulla. Summatiivisesti arvioidaan sitä, miten oppilas on saavuttanut eri oppiaineille asetetut tavoitteet.

Arvioinnin tehtävien toteuttamisessa tulee noudattaa arvioinnin yleisiä periaatteita. Kouluissa tulee olla yhtenäiset arvioinnin periaatteet ja käytänteet, jotka ilmenevät koulun arviointikulttuurissa. Opetuksen järjestäjä seuraa arvioinnin periaatteiden toteutumista kouluissa ja tukee yhtenäisen arviointikulttuurin kehittymistä.

Opetushallitus on 10.2.2020 päivittänyt perusopetuksen opetussuunnitelman arviointia koskevan luvun nro 6. Perustetekstiä on uudistettu ja selkiytetty. Suurin muutos on summatiivisen arvioinnin osalta siinä, että jatkossa lukuvuositolodistuksissa sanallista arviointia voi antaa vain 1-3 vuosiluokilla ja 4. vuosiluokasta alkaen lukuvuositolodistukset ovat numerotodistuksia, joihin on mahdollista lisätä sanallisia täydennyksiä.

Liitteenä olevassa kuntakohtaisessa täydennyksessä on poistettu kohtia, jotka ovat nyt kirjattuna valtakunnallisissa perusteissa ja päivitetty siltä osin kuin muutostarpeita oli. Liitteenä ovat myös uusien opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti päivitetty todistuslomakkeet.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja

Kasvatus- ja opetuslautakunta hyväksyy liitteenä olevan perusopetuksen opetussuunnitelman arviointiosuuden kuntakohtaiset muutokset, jotka on päivitetty

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

---

opetushallituksen 10.2.2020 hyväksymän opetussuunnitelman perusteiden muutoksen perusteella. Lisäksi lautakunta hyväksyy päivitetyt todistuslomakkeet osana perusopetuksen kuntakohtaista opetussuunnitelmaa.

Päätös

Hyväksyttiin.

Merkittään, että Jenni Kolmisoppi saapui kokoukseen tämän pykälän käsittelyn aikana.

Tiedoksi

Peruskoulut

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Kaupunginhallitus, § 200, 08.06.2020
Kasvatus- ja opetuslautakunta, § 80, 11.06.2020

§ 80

Kaupunginhallituksen lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi oppivelvollisuuslaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

MliDno-2020-1052

Kaupunginhallitus, 08.06.2020, § 200

Valmistelijat / lisätiedot:
Virpi Siekkinen
Virpi.siekkinen@mikkeli.fi
sivistysjohtaja

Liitteet

1 Liite Kh Kaupunginhallituksen lausunto luonnoksesta esitykseksi oppivelvollisuuslaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi, korjattu

Opetus- ja kulttuuriministeriö pyytää laajalla jakelulla lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle oppivelvollisuuslaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi. Hallituksen esityksen luonnos on luettavissa oppivelvollisuuden laajentamishankkeen hankesivuilla osoitteessa <https://minedu.fi/oppivelvollisuus-hanketiedot-ja-asiakirjat>. Lausuntoa on pyydetty myös eräiltä kaupungilta ja kunnilta, ei kuitenkaan Mikkelin kaupungilta. Koska kyse on erittäin laajasta koulutuspoliittisesta asiasta, haluaa Mikkelin kaupunki lausua ko. hallituksen esityksestä.

Hallituksen esitys liittyy hallitusohjelman kirjauksiin oppivelvollisuusiän korottamisesta 18 ikävuoteen, ohjauksen vahvistamisesta, toisen asteen koulutuksen maksuttomuudesta sekä toisen asteen valmistavien koulutusten ja nivelvaiheen ohjauksen kehittämisestä. Esityksen tavoitteena on nostaa koulutus- ja osaamistasoa sekä varmistaa jokaiselle mahdollisuus toisen asteen tutkinnon suorittamiseen. Toisen asteen tutkinnon suorittaminen edistää henkilön työllistymistä ja yhteiskuntaan osallistumista, joten esityksen tavoitteena on osaltaan tukea myös työllisyysasteen nostamista.

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi oppivelvollisuuslaki ja laki tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta sekä muutettavaksi näihin uusiin annettaviin lakeihin liittyen perusopetuslakia, lukiolakia, ammatillisesta koulutuksesta annettua lakia, vapaasta sivistystyöstä annettua lakia, opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annettua lakia, valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annettua lakia, opintotukilakia, koulumatkatukilakia, ylioppilastutkinnosta annettua lakia sekä eräitä muita lakeja. Ministeriö pyytää lausunnon antajia ilmaisemaan kantansa esitettyjen uudistusten sisältöön, laajuuteen ja voimaantulon ajankohtaan.

Lausunnot pyydetään toimittamaan viimeistään maanantaina 15.6.2020 opetus- ja kulttuuriministeriön kirjaamon sähköpostiosoitteeseen kirjaamo@minedu.fi. Lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriö pyytää toimittamaan lausunnon Word-, TXT- tai RTF-muodossa osoitteeseen oppivelvollisuus@minedu.fi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Liite Mikkelin kaupungin lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle oppivelvollisuuslaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi.

Ehdotus

Esittelijä: Timo Halonen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus antaa liitteenä olevan lausunnon luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle oppivelvollisuuslaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi. Kaupunginhallitus pyytää kasvatus- ja opetuslautakuntaa tekemään mahdolliset tarkennukset lausuntoon, jonka jälkeen lausunto toimitetaan opetus- ja kulttuuriministeriöön.

Pöytäkirja tämän pykälän osalta tarkastetaan kokouksessa.

Päätös

Esittelijä muutti esitystään siten, että lausunnosta poistetaan maininta sotemaakunnan liittymistä asiaan. Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko esittelijän muutosesitys hyväksyä yksimielisesti. Hyväksyttiin.

Asiasta käydyn keskustelun aikana Arto Seppälä esitti Jarno Strengellin ja Soile Kuitusen kannattamana, että lausuntoon muutetaan lakimuutoksen voimaantuloajaksi 1.8.2021 alkaen.

Lisäksi Minna Pöntinen esitti Kirsi Olkkosen kannattamana, että lausuntoon muutetaan lakimuutoksen voimaantuloajaksi 1.8.2022 alkaen.

Julistettuaan keskustelun päättyneeksi puheenjohtaja totesi, että on tehty esittelijän esityksestä kaksi poikkeavaa kannatettua esitystä ja esitti asian ratkaistavaksi äänestyksellä siten, että ensin äänestetään Arto Seppälän ja Minna Pöntisen esityksistä. Ne, jotka kannattavat Minna Pöntisen esitystä, äänestävät Jaa ja ne jotka kannattavat Arto Seppälän esitystä, äänestävät Ei ja sen jälkeen voittanut esitys asetetaan esittelijän esitystä vastaan. Äänestysesitys hyväksyttiin ja suoritettussa äänestyksessä annettiin 4 Jaa-ääntä (Minna Pöntinen, Petri Pekonen, Kirsi Olkkonen, Pekka Pöyry), 3 Ei-ääntä (Soile Kuitunen, Arto Seppälä, Jarno Strengell) ja 4 tyhjää ääntä (Jyrki Koivikko, Armi Salo-Oksa, Mali Soininen, Jukka Pöyry).

Puheenjohtaja totesi, että Minna Pöntisen esitys on voittanut ja se asetetaan esittelijän esitystä vastaan siten, että ne jotka kannattavat esittelijän esitystä, äänestävät Jaa, ja ne jotka kannattavat Minna Pöntisen esitystä, äänestävät Ei. Äänestysesitys hyväksyttiin ja suoritettussa äänestyksessä annettiin 6 Jaa-ääntä (Armi Salo-Oksa, Jyrki Koivikko, Pekka Pöyry, Jukka Pöyry, Mali Soininen, Petri Pekonen) ja 5 Ei-ääntä (Soile Kuitunen, Minna Pöntinen, Kirsi Olkkonen, Arto Seppälä, Jarno Strengell).

Puheenjohtaja totesi, että esittelijän muutettu esitys on tullut kaupunginhallituksen päätökseksi.

Kasvatus- ja opetuslautakunta, 11.06.2020, § 80

Valmistelija / lisätiedot:
Virpi Siekkinen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Virpi.siekkinen@mikkeli.fi
sivistysjohtaja

Liitteet

1 Liite Koltk Kaupunginhallituksen lausunto luonnoksesta esitykseksi oppivelvollisuuslaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi, korjattu.

Opetus- ja kulttuuriministeriö pyytää laajalla jakelulla lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle oppivelvollisuuslaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi. Hallituksen esityksen luonnos on luettavissa oppivelvollisuuden laajentamishankkeen hankesivuilla osoitteessa <https://minedu.fi/oppivelvollisuus-hanketiedot-ja-asiakirjat>. Lausuntoa on pyydetty myös eräiltä kaupungilta ja kunnilta, ei kuitenkaan Mikkelin kaupungilta. Koska kyse on erittäin laajasta koulutuspoliittisesta asiasta, haluaa Mikkelin kaupunki lausua ko. hallituksen esityksestä.

Hallituksen esitys liittyy hallitusohjelman kirjauksiin oppivelvollisuusiän korottamisesta 18 ikävuoteen, ohjauksen vahvistamisesta, toisen asteen koulutuksen maksuttomuudesta sekä toisen asteen valmistavien koulutusten ja nivelvaiheen ohjauksen kehittämistä. Esityksen tavoitteena on nostaa koulutus- ja osaamistasoa sekä varmistaa jokaiselle mahdollisuus toisen asteen tutkinnon suorittamiseen. Toisen asteen tutkinnon suorittaminen edistää henkilön työllistymistä ja yhteiskuntaan osallistumista, joten esityksen tavoitteena on osaltaan tukea myös työllisyysasteen nostamista.

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi oppivelvollisuuslaki ja laki tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta sekä muutettavaksi näihin uusiin annettaviin lakeihin liittyen perusopetuslakia, lukiolakia, ammatillisesta koulutuksesta annettua lakia, vapaasta sivistystyöstä annettua lakia, opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annettua lakia, valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annettua lakia, opintotukilakia, koulumatkatukilakia, ylioppilastutkinnosta annettua lakia sekä eräitä muita lakeja. Ministeriö pyytää lausunnon antajia ilmaisemaan kantansa esitettyjen uudistusten sisältöön, laajuuteen ja voimaantulon ajankohtaan.

Lausunnot pyydetään toimittamaan viimeistään maanantaina 15.6.2020 opetus- ja kulttuuriministeriön kirjaamon sähköpostiosoitteeseen kirjaamo@minedu.fi. Lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriö pyytää toimittamaan lausunnon Word-, TXT- tai RTF-muodossa osoitteeseen oppivelvollisuus@minedu.fi.

Kaupunginhallitus on antanut liitteenä olevan lausunnon kokouksessaan 8.6.2020 ja pyytää kasvatus- ja opetuslautakuntaa tarvittaessa tarkentamaan lausuntoa ja toimittamaan lausunnon opetus- ja kulttuuriministeriöön..

Liite Mikkelin kaupungin lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle oppivelvollisuuslaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja

Kasvatus- ja opetuslautakunta tarkentaa tarvittaessa liitteenä olevaa kaupunginhallituksen lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle oppivelvollisuuslaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Päätös

Hyväksyttiin.

Merkitään, että pöytäkirja tämän pykälän osalta tarkastettiin kokouksessa.

Tiedoksi

Kaupunginhallitus, kirjaamo@minedu.fi, oppivelvollisuus@minedu.fi

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Kaupunginvaltuusto, § 100,20.08.2018
Kaupunginhallitus, § 321,03.09.2018
Kasvatus- ja opetuslautakunta, § 81, 11.06.2020

§ 81

Valtuustoaloite uskonnonvapauden vahvistamisesta mikkeliiläisissä kouluissa ja päiväkodeissa

MliDno-2018-1766

Kaupunginvaltuusto, 20.08.2018, § 100

Valtuutettu Veli Liikanen esitti 20.8.2018 Vihreiden valtuustoryhmän ym. valtuustoaloitteena otsikoasiasta seuraavaa:

"Perustuslain mukaan Suomessa vallitsee uskonnonvapaus. Uskonnonvapaus takaa kaikille oikeuden tunnustaa ja harjoittaa uskontoa, mutta myös oikeuden olla osallistumatta uskonnon harjoittamiseen. Opetushallitus on tuoreeltaan, tämän vuoden tammikuussa, antanut ohjeen uskonnonvapautta koskevien säännösten huomioimisesta varhaiskasvatuksessa ja esi- ja perusopetuksessa.

Opetus tai varhaiskasvatus ei saa olla uskonnollisesti sitouttavaa. Kaikkia katsomuksia on tarkasteltava tasaveroisesti arvottamatta niitä. Opetus ei saa sisältää uskonnon harjoittamista.

Uskonnolliset tilaisuudet ja toimitukset, kuten jumalanpalvelukset, uskonnolliset päivänavaukset, ruokarukoukset tai vastaavat, ovat uskonnon harjoittamista, ja ne on järjestettävä erillään muusta varhaiskasvatuksen ja esi- ja perusopetuksen toiminnasta. Niihin osallistumisen on oltava vapaaehtoista kaikille oppilaille, myös uskontokuntiin kuuluville. Uskonnollisten tilaisuuksien rinnalla on järjestettävä mielekästä, vaihtoehtoista toimintaa. Uskonnollisista tilaisuuksista ja niiden vaihtoehtoista on tiedotettava ajoissa ja tasapuolisesti kaikille oppilaille, jotta lasten huoltajilla on aito valinnanvapaus tilaisuuksien suhteen. Opetuksen ja varhaiskasvatuksen järjestäjien tulee myös huolehtia siitä, ettei uskonnollisiin tilaisuuksiin osallistumisesta tai osallistumatta jättämisestä aiheudu lapselle tai nuorelle leimautumista tai muita haitallisia seuraamuksia.

Varhaiskasvatuksessa ja esi- ja perusopetuksessa voi kuitenkin järjestää perinteisiä juhlia, kuten joulujuhlia tai kevätjuhlia, joihin sisältyy joitakin uskontoon viittaavia elementtejä. Yksittäinen virsi ei tee perinteisestä juhlasta uskonnon harjoittamiseksi katsottavaa tilaisuutta. Näissäkin tapauksissa voidaan tarvittaessa sopia yksilöllisistä järjestelyistä, mikäli huoltaja ei halua lapsen osallistuvan kaikkeen juhlaan kuuluvaan ohjelmaan.

Opetushallituksen ohje korostaa myös, että elämänkatsomustiedon ja muiden kuin enemmistöuskonnon opetus tulee suunnitella ja järjestää niin, että opetusjärjestelyt ovat mahdollisimman yhdenvertaisia enemmistön uskonnon opetuksen kanssa. Mikäli opetus järjestetään toisessa koulussa, opetuksen järjestäjä vastaa oppilaan kulkemisesta toiseen kouluun ja on velvollinen huolehtimaan oppilaan turvallisuudesta ja valvonnasta.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Lasten uskonnonvapauteen liittyvissä järjestelyissä on Mikkelin kouluissa ja päiväkodeissa parantamisen varaa. Käytännössä on kirjavuutta eri koulujen ja päiväkotien välillä. Tiedossa on, että useissa kouluissa uskonnollisten tilaisuuksien vaihtoehtoista ei tiedoteta ajoissa, kattavasti ja kaikille. Vaihtoehtoiset tilaisuudet ovat usein sisällöltään köykäisiä ja epämielekkäitä. Jotkut uskontokuntiin kuulumattomien lasten perheet ovat valinneet lapselle evankelisluterilaisen uskonnonopetuksen vain siitä syystä, että koulukuljetus omalta koululta elämäkatsomustiedon tunneille tarjotaan vain yhteen suuntaan.

Esimerkiksi Seinäjoen kaupunki on laatinut selkeän yhteisen ohjeistuksen kaikille kouluille uskonnollisten tilaisuuksien suhteen.

Me allekirjoittaneet esitämme, että

1. Mikkelin koulut ja päiväkodit parantavat tiedotustaan uskonnollisten tilaisuuksien vaihtoehtoista ja pitävät huolta siitä, että uskonnolliset tilaisuudet järjestetään erillään muusta toiminnasta. Vaihtoehtoisiin tilaisuuksiin osallistuminen ei saa olla lasta leimaavaa.
2. Mikkeli kehittää elämäkatsomustiedon ja muiden kuin evankelisluterilaisen uskonnon opetusjärjestelyjä mm. koulukuljetusten osalta niin, että kaikilla oppilailla on yhdenvertainen mahdollisuus saada omaa katsomustaan vastaavaa opetusta. Nyt suunnitteilla oleviin suuriin aluekouluihin tulisi perustaa omat elämäkatsomustiedon opetusryhmät.

Mikkelissä 20.8.2018

Veli Liikanen

Mikko Siitonen, Nina Jussi-Pekka, Minna Pöntinen,
Pekka Heikkilä, Kerttu Hakala, Jenni Tissari"

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää aloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kaupunginhallitus, 03.09.2018, § 321

Ehdotus

Esittelijä: Timo Halonen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus päättää lähettää aloitteen sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualue valmisteltavaksi. Lisäksi kaupunginhallitus päättää, että vastaus aloitteeseen tulee käsitellä kaupunginhallituksessa viimeistään joulukuussa 2018.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kasvatus- ja opetuslautakunta, 11.06.2020, § 81

Valmistelija / lisätiedot:

Seija Manninen

Seija.Manninen@sivistys.mikkeli.fi

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

---

kasvatus- ja opetusjohtaja

Moniarvoistuvassa yhteiskunnassa katsomusaineiden opetuksen järjestäminen ja uskonnonvapauden huomioiminen on tärkeä ja vaativa tehtävä sekä kouluille että varhaiskasvatuksen yksiköille. Tätä varten opetushallitus on laatinut 12.1.2018 ohjeen ko. toiminnan järjestämistä varten.

Opetuksen järjestäjä on velvollinen järjestämään sen Suomessa rekisteröidyn uskonnollisen yhdyskunnan mukaista uskonnon opetusta, johon oppilaiden enemmistö kuuluu. Tähän opetukseen voivat osallistua huoltajan pyynnöstä myös muihin uskonnollisiin yhdyskuntiin kuuluvat tai niihin kuulumattomat oppilaat. Uskonnollisia yhdyskuntia ovat evankelisluterilainen kirkko, ortodoksinen kirkkokunta sekä Suomessa rekisteröidyt uskonnolliset yhdyskunnat sekä eräät uskonnolliset yhdistykset, jotka on rinnastettu uskonnollisiin yhdyskuntiin (perusopetuslain 13 §:n muuttamisesta annetun lain, 454/2003, siirtymäsäännös ja sivistysvaliokunnan lausunto 14/2002 vp). Käytännössä opetuksen järjestäjän oppilaiden enemmistö kuuluu pääsääntöisesti evankelis-luterilaiseen kirkkoon, jolloin kolmen oppilaan sääntöä sovelletaan uskonnonopetuksen osalta lähinnä ortodoksiseen kirkkokuntaan kuuluviin ja elämäkatsomustiedon osalta uskonnollisiin yhdyskuntiin kuulumattomiin oppilaisiin. Opetushallituksen ohjeen mukaan vähintään kolmelle ortodoksioppilaalle, jotka eivät osallistu enemmistön uskonnon opetukseen, järjestetään ortodoksista uskonnon opetusta, ja vähintään kolmelle kunnan alueella asuvalle uskonnollisiin yhdyskuntiin kuulumattomalle oppilaalle opetetaan elämäkatsomustietoa.

Uskonnon opetuksen perusteet on uudistettu osana 1.8.2016 voimaan tullutta opetussuunnitelmauudistusta. Uskonnon opetukseen sisältyy olennaisena osana oman uskonnon tuntemus. Uskontoon perehtymiseen kuuluu myös tutustuminen uskonnonharjoittamisen muotoihin ja tapoihin. Tutustuminen rukouksiin, virsiin ja uskonnollisiin toimituksiin on osa uskonnon opetusta (eduskunnan perustuslakivaliokunnan mietintö 10/2002 vp). Esimerkiksi opetukseen liittyvä opintokäynti, jossa tutustutaan kirkkoon, moskeijaan tai vastaavaan uskonnolliseen rakennukseen tai seurataan uskonnollista toimitusta siihen osallistumatta, ei ole opetushallituksen ohjeen mukaan uskonnollinen tilaisuus, vaan osa opetusta. Kaiken opetuksen ja muun toiminnan tulee olla pedagogisesti perusteltua.

Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden (2014) mukaan esiopetus on eheytettyä opetusta, jonka lähtökohtana ovat lasten kiinnostuksen kohteet sekä opetukselle asetetut yhteiset tavoitteet. Esiopetukseen kuuluu lapsiryhmän yhteistä katsomuskasvatusta. Esiopetuksen ja varhaiskasvatuksen katsomuskasvatuksessa tutustumisen kohteena ovat lapsiryhmässä läsnä olevat uskonnot ja katsomukset. Uskonnot muutta tarkastellaan esiopetuksessa muiden katsomusten rinnalla. Kasvatus liitetään arjen asioihin, juhliin ja ajankohtaisiin tapahtumiin, joilla on uskonnollista tai katsomuksellista merkitystä. Tavoitteena on muun muassa auttaa lapsia ymmärtämään erilaisia perinteitä, tapoja ja käsityksiä.

Varhaiskasvatuksessa sekä esi- ja perusopetuksessa on useita perinteisiä juhlia, kuten joulujuhla, kevätjuhla ja itsenäisyyspäivän juhla. Juhliin voi sisältyä myös joitakin uskontoon viittaavia elementtejä. Tällaiset juhlatraditiot ovat opetushallituksen ohjeen mukaan osa suomalaista kulttuuria. Juhlaan mahdollisesti sisältyvän yksittäisen virren laulamisen johdosta juhlaa ei voida uskonnollisen suvaitsevaisuuden nimissä pitää

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

---

uskonnon harjoittamiseksi katsottavana tilaisuutena (perustuslakivaliokunnan mietintö 10/2002 vp ja 2/2014 vp). Esi- ja perusopetuksen juhlat ovat osa opetusta ja toimintaa, johon oppilaiden tulee osallistua. Opetuksessa tulee olla yhteistyössä kotien kanssa. Varhaiskasvatuksen ja koulun tulee tiedottaa huoltajille järjestettävistä tapahtumista ja niiden sisällöstä. Tarvittaessa huoltajien kanssa voidaan sopia oppilasta koskevista yksilöllisistä järjestelyistä ja mahdollisesta vaihtoehtoisesta toiminnasta, jos huoltaja ei halua oppilaan osallistuvan kaikkeen juhlaan kuuluvaan ohjelmaan. Järjestelyistä sovittaessa tulee ottaa huomioon oppilaan turvallisuus. Järjestelyt, kuten oppilaan poistuminen juhlatilasta osaksi aikaa, tulee opetushallituksen ohjeen mukaan toteuttaa hienotunteisesti ja mahdollisimman vähän huomiota herättävästi. Opetuksen ja kasvatuksen tavoitteena on tukea oppilaiden kasvua erilaisuuden kunnioittamiseen sekä vastuullisuuteen, yhteistyöhön ja toimintaan, joka edistää ihmisryhmien, kansojen, aatteiden, uskontojen ja kulttuurien välistä kunnioittamista ja luottamusta (Valtioneuvoston asetus perusopetuslaissa tarkoitetun opetuksen valtakunnallisista tavoitteista ja perusopetuksen tuntijaosta 2 §:n 2 mom. 422/2012). Näiden tavoitteiden tulee olla lähtökohtana myös opetukseen liittyvän suomalaisen juhlaperinnön vaalimisessa ja kehittämisessä. Perustuslakivaliokunta on kannanotossaan korostanut uskonnollisen suvaitsevaisuuden ja moniarvoisuuden huomioon ottamista koulujen toiminnassa (mietintö 2/2014 vp). Myös eri kieli- ja kulttuuriryhmiä edustavien oppilaiden kotoutumisen kannalta on opetushallituksen ohjeen mukaan tärkeää, että heillä on mahdollisuus tutustua opetuksessa ja juhlissa suomalaiseen kulttuuriin.

Opetushallituksen ohjeen mukaan opetuksen järjestäjät voivat päättää, järjestetäänkö esi- ja perusopetuksen yhteydessä uskonnollisia tilaisuuksia, kuten jumalanpalveluksia ja uskonnollisia päivänavauksia, ja uskonnollisia toimituksia, kuten ruokarukouksia. Uskonnolliset tilaisuudet ja toimitukset ovat uskonnon harjoittamista. Perustuslain 11 §:n 2 momentin mukaan uskonnon ja omantunnon vapauten sisältyy oikeus tunnustaa ja harjoittaa uskontoa, oikeus ilmaista vakaumus ja oikeus kuulua tai olla kuulumatta uskonnolliseen yhdyskuntaan. Kukaan ei ole velvollinen osallistumaan omantuntonsa vastaisesti uskonnon harjoittamiseen. Viimeksi mainitun perusteella oppilasta ei voida velvoittaa osallistumaan jumalanpalvelukseen, uskonnolliseen päivänavaukseen tai muuhun uskonnolliseen tilaisuuteen tai toimitukseen. Uskonnollisten tilaisuuksien ja toimitusten aikana on mahdollisuuksien mukaan järjestettävä vaihtoehtoista ja mielekästä toimintaa (perustuslakivaliokunta 2/2014 vp). Uskonnolliset tilaisuudet ja toimitukset tulee järjestää erillään muusta toiminnasta. Opetuksen järjestäjän tulee opetushallituksen ohjeen mukaan huolehtia, että vapaus olla osallistumatta uskonnon harjoittamiseen toteutuu myös käytännössä, esimerkiksi siten, että vaihtoehtoiset tilaisuudet järjestetään fyysisesti erillään.

Perusopetuslain mukaan opetuksessa tulee olla yhteistyössä kotien kanssa. Yhteistyön lähtökohtana on luottamuksen rakentaminen, tasavertaisuus ja keskinäinen kunnioitus. Yhteistyössä otetaan huomioon perheiden moninaisuus. Koska oppilaalla on huoltajan ilmoituksesta perustuslain 11 §:n 2 momentin nojalla mahdollisuus olla osallistumatta uskonnon harjoittamiseen, huoltajille toimitettavista tiedotteista on käytävä ilmi opetuksen yhteydessä järjestettävät uskonnolliset tilaisuudet ja toimitukset sekä niille vaihtoehtoinen toiminta. Koulun ja varhaiskasvatuksen yksikön on myös huolehdittava siitä, että tieto uskonnollisista tilaisuuksista ja toimituksista sekä niille vaihtoehtoisesta toiminnasta saavuttaa

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

---

huoltajat ja oppilaat riittävän ajoissa. Huoltaja ilmoittaa, osallistuuko lapsi/oppilas uskonnollisiin tilaisuuksiin ja toimituksiin vai niille vaihtoehtoiseen toimintaan. Ilmoituksen voi tehdä kertaluonteisesti esimerkiksi esi- ja perusopetukseen ilmoittauduttaessa tai tarvittaessa tapauskohtaisesti. Ilmoituksen jälkeen varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen järjestäjä huolehtii siitä, että lapsen /oppilaan osallistuminen uskonnolliseen tilaisuuteen tai toimitukseen taikka niille vaihtoehtoiseen toimintaan toteutuu huoltajan ilmoituksen mukaisena.

Koululla ja varhaiskasvatuksen yksiköllä on vastuu kaikkien eri toimintoihin osallistuvien oppilaiden turvallisuudesta. Opetuksen järjestäjä voi päätyä myös siihen, ettei koulun työsuunnitelmassa määriteltynä työaikana järjestetä uskonnollisia tilaisuuksia tai toimituksia. Koulu voi tehdä yhteistyötä paikallisten seurakuntien ja uskonnollisten yhdyskuntien kanssa. Koulu voi sopia, että oppilaille ja näiden huoltajille tiedotetaan mahdollisuudesta osallistua vapaa-aikana eri seurakuntien ja uskonnollisten yhdyskuntien järjestämiin tilaisuuksiin kuten joulu- ja kevätkirkkoon. Mikkelissä tuomiokirkkoseurakunnan kanssa on tehty yhteistyösopimus, jossa linjataan yhteistyön käytänteistä varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa. Sopimuksen tarkoituksena on ollut selkiyttää yhteistyötä ja tiedotusta puolin ja toisin siten, että myös uskonnonvapauteen liittyvät asiat huomioidaan. Opetushallituksen ohje on koulujen käytössä ja em. yhteistyösopimusta on työstetty myös rehtoreiden ja varhaiskasvatuksen kanssa. Seuraavan toimintakauden käynnistyessä käydään vielä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen esimiesten kanssa läpi uskonnollisiin tilaisuuksiin liittyvää tiedotusta ja ohjeistusta.

Elämänkatsomustietoa opiskelevien lasten määrä on valtakunnallisesti ja myös Mikkelissä lisääntynyt ja tästä syystä elämänkatsomustiedon opetusryhmien määrää on lisätty ja opetusta on keskitetty suurimmille kouluille, joissa on eniten ko. opetukseen ilmoittautuneita oppilaita. Jos lapsen omalla koululla ei ole elämänkatsomustiedon opetusryhmää, lapsi kuljetetaan välituntikuljetuksella siihen kouluun, jossa opetus järjestetään. Kuljetuksen kotoa ko. opetusryhmään tai sieltä kotiin saa, jos koulumatkoilla kuljetusetuuden edellytyksenä olevat kodin ja koulun väliset kilometrimäärät toteutuvat. Eteläisellä ja itäisellä alueella on jo nyt elämänkatsomustiedon opetusta ja ko. opetus otetaan huomioon myös uusien aluekoulujen opetuksen ja tilojen suunnittelussa.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja

Kasvatus- ja opetuslautakunta antaa kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle edellä olevan vastauksen tehtyyn valtuustoaloitteeseen.

Päätös

Hyväksyttiin.

Tiedoksi

Kaupunginhallitus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Kaupunginvaltuusto, § 97,20.08.2018
Kaupunginhallitus, § 318,03.09.2018
Kasvatus- ja opetuslautakunta, § 82, 11.06.2020

§ 82

Valtuustoaloite: Joustavuutta koulukyyteihin

MliDno-2018-1767

Kaupunginvaltuusto, 20.08.2018, § 97

Varavaltuutettu Päivi Ylönen esitti 20.8.2018 Keskustan valtuustoryhmän valtuustoaloitteena otsikkoasiasta seuraavaa:

"Mikkelin kaupunki on mahdollistanut koululaisille maksuttomat Waltti-kortit. Haja-asutusalueella näitä vuoroja ei juurikaan ole käytettävissä. Tämä asettaa haja-asutusalueen koululaiset epätasa-arvoiseen asemaan. Mikkelin kaupungin keskustan valtuustoryhmä esittää, että Mikkelin kaupungissa selvitetään, miten koululaisten olisi kaikissa kyläkoulujen koululaiskuljetuksissa mahdollista kulkea esimerkiksi kaupungin keskustaan harrastuksiin tai kavereiden luokse.

20.8.2018

Keskustan valtuustoryhmä

Päivi Ylönen, Kirsi Olkkonen, Heikki Nykänen,
Pekka Pöyry, Petri Pekonen, Seija Kuikka,
Taina Harmoinen, Noora Ruuth, Outi Kauria"

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää aloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kaupunginhallitus, 03.09.2018, § 318

Ehdotus

Esittelijä: Timo Halonen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus päättää lähettää aloitteen sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueen valmisteltavaksi. Lisäksi kaupunginhallitus päättää, että vastaus aloitteeseen tulee käsitellä kaupunginhallituksessa viimeistään joulukuussa 2018.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kasvatus- ja opetuslautakunta, 11.06.2020, § 82

Valmistelija / lisätiedot:

Seija Manninen

Seija.Manninen@sivistys.mikkeli.fi

kasvatus- ja opetusjohtaja

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Mikkelin kaupunki on mahdollistanut koululaisille maksuttomat Waltti-kortit, joiden avulla on mahdollistettu oppilaille joukkoliikenteellä maksuttomat kuljetukset kouluun ja esim. harrastuksiin ja kavereita tapaamaan. Tehdyssä valtuustoaloitteessa todetaan, että haja-asutusalueella näitä vuoroja ei juurikaan ole käytettävissä. Aloitteen mukaan tämä asettaa haja-asutusalueen koululaiset epätasa-arvoiseen asemaan. Aloitteessa esitetään, että Mikkelin kaupungissa selvitetään, miten koululaisten olisi kaikissa kyläkoulujen koululaiskuljetuksissa mahdollista kulkea esimerkiksi kaupungin keskustaan harrastuksiin tai kavereiden luokse.

Asiaa on selvitetty yhteistyössä Kyytineuvon kanssa. Myös Liikenneturvan edustajaa on konsultoitu koulukuljetuksiin liittyvän tieliikennelainsäädännön osalta.

Julkisten palveluiden saatavuus on väestökeskittymien alueella kattavampaa kuin harvaan asutuilla seuduilla. Kaupunkikeskustoissa joukkoliikennepalveluiden kysyntä on suurempaa kaikissa matkustajaryhmissä, jolloin on luonnollista, että myös tarjontaa on enemmän. Koululaisten mahdollisuudessa hyödyntää tiiviimpää joukkoliikenneverkostoa keskustan alueella ei ole siis kyse epätasa-arvosta, vaan siitä, että joukkoliikennepalveluiden kysyntä on haja-asutusalueella huomattavasti vähäisempää kuin taajama-alueella.

Niiden oppilaiden osalta, joilla on oikeus koulukuljetuksiin kodin ja koulun väliselle matkalle, vastuukysymykset ja vakuutukset ovat selkeät. Sen sijaan niiden oppilaiden osalta, jotka eivät kuulu koulukuljetusoikeuden piiriin, vastuisiin ja vakuutuksiin liittyvät asiat olisivat mahdollisen onnettomuuden sattuessa epäselvät. Kaverikyytien hallinnointi vaatisi myös päivittäistä organisointia sekä koulujen että kuljettajan taholta, koska eri päivinä kuljetuksissa on eri määriä oppilaita, reitti voi vaihdella eri päivinä ja kellonaikoina, ja auto saattaa koulukuljetuksista jatkaa suoraan seuraavaan kuljetukseen (esim. sote tai kela). Edellä mainituista syistä kunnat eivät yleensä ole antaneet oppilaille mahdollisuutta kaveri- tai harrastuskyyteihin kunnan tilaamille reiteille.

Mikkelin kaupunki on jonkin verran lisännyt joukkoliikennevuoroja niille haja-asutusalueen reiteille, joissa on ollut riittävästi matkustajia ja tällöin oppilaille on tullut mahdollisuus käyttää Waltti-korttia. Kaikilla reiteillä tämä ei kuitenkaan edelleenkään ole mahdollista. Harrastuskyytien osalta perheet voivat tarvittaessa asioida suoraan liikennöitsijän kanssa ja sopia sekä hinnasta että siitä, mahtuuko paluukyytiin.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja

Kasvatus- ja opetuslautakunta antaa kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle yllä olevan vastauksen tehtyyn valtuustoaloitteeseen.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kasvatus- ja opetuslautakunta pyytää viranhaltijoita yhdessä kyytineuvon kanssa selvittämään voidaanko haja-asutusalueella asuvien lasten harrastekyydeissä noudattaa samoja periaatteita kuin sote kyydeissä. Viranhaltijoita ja kyytineuvoa

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

---

pyydetään myös selvittämään edellä mainitun kustannusvaikutukset, jotta asia voidaan ottaa huomioon TA-2021 käsittelyssä. Selvitys tuodaan 17.9.2020 lautakuntaan.

Tiedoksi
Kaupunginhallitus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

---

§ 83

Oikaisuvaatimus Lähemäen iltapäivätoimintaryhmään valinnasta

Salassa pidettävä, Perusopetuslaki (628/1998) § 40

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

---

§ 84

Mikkelin kaupungin talous- ja tulevaisuusohjelma, TATU 2023

MliDno-2020-953

Valmistelija / lisätiedot:
Virpi Siekkinen
Virpi.siekkinen@mikkeli.fi
sivistysjohtaja

Mikkelin kaupunki on suunnitellut Talous- ja tulevaisuusohjelman (TATU -ohjelman) talouden tasapainottamiseksi. Kaupunginvaltuuston infossa 27.4.2020 esiteltiin TATU-ohjelmaluonnos. Kaupunginhallitus toimii TATU -ohjelman ohjausryhmänä. Ohjelmassa on viisi valmisteluryhmää (Elinvoima, Henkilöstö, KOPA, SIHY ja ASTO), joihin on nimetty luottamushenkilöt hallituksesta ja/ tai lautakunnista, henkilöstön edustajat sekä pyydetty asiantuntijoita kaupungin sidosryhmistä. Alatyöryhmien viranhaltijat työstävät aihealueittain valmisteluryhmille selvitykset. TATU -ohjelman konkreettiset toimenpiteet pyritään saamaan valmiiksi kesäkuussa ja sisällyttämään elokuussa valmisteltavaan TA -raamiin 2021. Kaupunginhallitus on hyväksynyt ohjelman kokouksessaan 11.5.2020.

Talous- ja tulevaisuusohjelman (TATU -ohjelman) tavoitteeksi on asetettu selvittää ja löytää toimenpiteitä, joilla Mikkelin kaupunki vastaa nyt ja tulevaisuudessa sille annettuun palvelutehtävään siten, että talous on kestäväällä pohjalla. Valmisteluryhmien tehtävänä on etsiä ja valmistella säästö- ja sopeutustoimenpiteitä sekä lyhyellä, että pitkällä aikavälillä toteutettavaksi. Erityistä huomiota kiinnitetään elinvoimavaikutusten arviointiin. Tehtävänannossa hyödynnetään aiempia selvityksiä (mm. kaupunkirakenneselvitys ja palvelusuunnitelma). Valmisteluryhmien esitykset kaupunginhallitukselle esitetään kaupunginhallituksen kokouksessa 22.6.2020.

Sivistysjohtaja antaa tilannekatsauksen hyvän elämän valmisteluryhmän työn tämänhetkisestä vaiheesta.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja

Merkitään tiedoksi ja evästetään hyvän elämän alaryhmiä ohjelman valmistelussa.

Päätös

Merkittiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

---

§ 85

Muut asiat

Päätös

Lähemäen päiväkodin osapäiväryhmän lakkauttaminen.

Merkitään, että Lähemäen päiväkodin osapäiväryhmä lakkautetaan

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

---

§ 86

Esitys yksityisten päiväkotien varhaiskasvatuksen enimmäismaksun muuttamisesta ensimmäisen ja toisen lapsen osalta

MliDno-2020-740

Valmistelija / lisätiedot:

Pirjo Vartiainen

Pirjo.Vartiainen@sivistys.mikkeli.fi

varhaiskasvatusjohtaja

Liitteet

1 Liite Koltk Tiedote yksityiset päiväkodit, varhaiskasvatuksen asiakasmaksut 1.8.2020 alkaen

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaissa, joka ei koske yksityisesti järjestettävää varhaiskasvatusta (1503/2016) säädetään kunnan järjestämässä päiväkotij- ja perhepäivähoidossa perittävistä maksuista.

Elokuun 2020 alusta tehtävän indeksitarkastuksen myötä kunnallisesta varhaiskasvatuksesta perittävä enimmäismaksu on ensimmäisen lapsen osalta 288 euroa (nykyinen enimmäismaksu 289 euroa) kuukaudessa ja alin perittävä maksu on 27 euroa, kuten tälläkin hetkellä. Toisesta lapsesta perittävä maksu on enintään 50 prosenttia nuorimman lapsen maksusta eli enintään 144 euroa (nykyinen enintään 145 euroa) kuukaudessa. Seuraavien lasten maksu on 20 prosenttia nuorimman lapsen maksusta.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaki ei koske yksityisesti järjestettävää varhaiskasvatusta, minkä vuoksi yksityisten päiväkotien varhaiskasvatuksen enimmäismaksuun ensimmäisen ja toisen lapsen osalta ei ollut tarkoitus tehdä muutosta. Nyt on kuitenkin käynyt ilmi, että varhaiskasvatuksen Daisy-toiminnanohjausjärjestelmän laskutuksen osio ei taivu enimmäismaksuun 289 euroa, eikä toisen lapsen enimmäismaksuun 145 euroa, koska muissa Daisy-järjestelmää käyttävissä kunnissa on käytössä samat maksut sekä kunnallisissa että yksityisissä päiväkodeissa. Tämän vuoksi on tarpeellista muuttaa myös yksityisen ensimmäisestä lapsesta perittävä varhaiskasvatuksen enimmäismaksu 288 euroon ja toisesta lapsesta perittävä enimmäismaksu 144 euroon, jotta laskutus sujuu juohevasti ja virheiden osuus vältetään.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja

Kasvatus- ja opetuslautakunta päättää muuttaa yksityisten päiväkotien ensimmäisestä lapsesta perittävä varhaiskasvatuksen enimmäismaksu 288 euroon ja toisesta lapsesta perittävä enimmäismaksu 144 euroon, jotta laskutus voisi sujua hyvin.

Päätös

Hyväksyttiin.

Merkitään, että Janne Strengell poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn aikana.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Tiedoksi

Varhaiskasvatuksen laskutuksen toimitusohjeet, varhaiskasvatusjohtaja,
varhaiskasvatuksen palvelupäällikkö, yksityiset päiväkodit

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Kunnallisvalitus

§83

Kunnallisvalitusohje

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen.

Mikäli alkuperäinen päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*), sekä
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan *asianosaisen* saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen ja kuntalain (410/2015) 137 §:n 2 momentissa tarkoitetun kunnan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että:

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä,
- päätöksen tehnyt viranomais on ylittänyt toimivaltansa tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Itä-Suomen hallinto-oikeudelle.

Postiosoite: PL 1744, 70101 Kuopio

Käyntiosoite: Minna Canthin katu 64

Sähköpostiosoite: ita-suomi.hao@oikeus.fi

Faksinumero: 029 56 42501

Puhelinnumero: 029 56 42500

Hallinto-oikeuden asiakaspalvelu on avoinna arkisin 8.00–16.15

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta (*valituksen kohteena oleva päätös*);
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*);
3. vaatimuksen perustelut;
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja yhteystiedot. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Oikaisuvaatimuksen tekijä saa valittaessaan oikaisuvaatimuspäätöksestä esittää vaatimuksilleen uusia perusteluja. Hän saa esittää uuden vaatimuksen vain, jos se perustuu olosuhteiden muutokseen tai oikaisuvaatimuksen tekemisen määräajan päättymisen jälkeen valittajan tietoon tulleeseen seikkaan.

Valitukseen on liitettävä:

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

---

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksen tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten laissa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 32 §:ssä säädetään.

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu, mikä on määrätty mainitun lain 2 §:ssä. Saman lain 5 §:ssä on määräys niistä asioista, joista ei peritä oikeudenkäyntimaksua.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Mikkelin kaupungin kirjaamosta.

Käyntiosoite: Raatihuoneenkatu 8-10, 50100 Mikkeli

Postiosoite: PL 33, (Raatihuoneenkatu 8-10), 50101 Mikkeli

Faksinumero: 015 36 6583

Puhelinnumero: 044 794 2033 / 015 1941 (vaihde)

Sähköpostiosoite: kirjaamo@mikkeli.fi

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 9.00–15.00.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Muutoksenhakukielto

§74, §75, §76, §77, §78, §79, §80, §81, §82, §84, §86

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa ei saa kuntalain (410/2015) 136 §:n perusteella hakea muutosta.